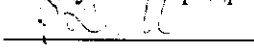

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра архітектури та інженерних вишукувань

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

Височин І.Л.

« » 2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (СИЛАБУС)

НМ 006 КРИТИКА СУЧАСНИХ ТЕОРІЙ АРХІТЕКТУРИ
(назва навчальної дисципліни)

Спеціальність: **191 Архітектура та містобудування**
(шифр і назва спеціальності)

Спеціалізація: **Архітектура будівель та споруд**

Освітня програма: **Архітектура та містобудування**
(шифр і назва спеціальності)

Факультет: **Будівельний, (АРХ м, Ік.)**

2020-2021 навчальний рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		форма навчання денна	форма навчання заочна
Кількість кредитів – 3	Галузь знань <u>19 Архітектура і будівництво</u>	нормативна	
Загальна кількість годин – 90			
Модулів – 1	Спеціальність <u>191 Архітектура та містобудування</u>	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 1		1-й	2020-2021
		Семестр	
		2-й (2в)	-
Тижневих годин для денної форми навчання: Аудиторних – 3 Самостійної роботи студента - 3	Освітній ступінь <u>магістр</u>	Лекції	
		30 год.	-.
		Практичні, семінарські	
		14 год.	-.
		Лабораторні	
		0 год.	0 год.
		Самостійна робота	
		46 год.	-.
Індивідуальна робота: 0 год.			
Вид контролю: екзамен			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 48/52%; (44/46)

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: підвищення рівня теоретичної і фахової підготовки студентів у галузі наукових досліджень проблем розвитку сучасної теорії і методології архітектурного проектування

Завдання: формування у студентів знань про основні напрямки та течії сучасної архітектури, професійних умінь проведення їх критичного аналізу в теорії та практиці.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти повинні:

знати:

- соціально-економічні передумови формування соціальних та естетичних засад теорії та практики світової архітектури ХХ століття;
- формування доктрини «сучасного руху» та відображення її у творчості майстрів архітектури початку ХХ сторіччя;
- вплив теоретичних концепцій «сучасного руху» на архітектурну практику середини ХХ сторіччя;
- закономірності стилеутворення в архітектурі ХХ сторіччя;
- розвиток функціоналізму після другої світової війни;
- архітектурні течії середини ХХ сторіччя;
- архітектурні процеси 70- 80-х років ХХ сторіччя;
- теоретичні концепції та архітектурну практику кінця ХХ сторіччя.

вміти:

- аналізувати сутність теоретичних концепцій різних архітектурних течій у взаємозв'язку з соціально-економічними та технічними процесами відповідних періодів розвитку суспільства;
- проводити стилістичний аналіз містобудівельних комплексів, будівель, споруд, усього архітектурного середовища, визначати його соціально-економічну, технічну та естетичну обумовленість;
- аналізувати та виявляти стилістичну своєрідність майстрів архітектури та архітектурних течій ХХ сторіччя;
- давати оцінку правдивості архітектурних рішень;
- аналізувати та виявляти суперечливість в тій чи іншій теоретичній концепції архітектурних течій та угруповань;
- визначати економічну та соціальну доцільність відповідних теоретичних концепцій, їх соціально-економічну ефективність.

3. Програма навчальної дисципліни (Протокол №6 від 26.12.2017р.)

Змістовий модуль 1. СУЧАСНІ АРХІТЕКТУРНІ ТЕОРІЇ.

Тема 1. Поняття цілісності в архітектурному й філософському аспектах.

Поняття цілісності у філософському й архітектурному аспектах.

Архітектурні концепції цілісності різних епох.

Тема 2. Ідея футуризму в архітектурі.

Ідея футуризму в архітектурі на прикладі творчості Антоніо Сант-Еліа.

Особливості італійського й російського футуризму.

Тема 3. Містобудівні концепції Ле Корбюзьє: від «Сучасного міста» до «Лучезарного міста».

Концепція „Лучезарного міста» Ле Корбюзьє.

Містобудівні проекти Ле Корбюзьє.

Генезис творчої думки від пуризму до чуттєвості.

Тема 4 Група «Стиль» : еволюція і розпад неопластицизму.

Нова просторова концепція в творчості групи «Стиль».

Практична й теоретична діяльність представників неопластицизму.

Тема 5. Експресіонізм в архітектурі.

Характерні риси архітектури експресіонізму.

Соціальні й політичні основи виникнення архітектури експресіонізму.

Проблема простору в творчості Ганса Шароуна.

Тема 6. Органічна архітектура (Архітектура-скульптура).

Концепція «органічної архітектури».

Характерні риси прикладів архітектури-скульптури.

Тема 7. Тоталітарність в архітектурі 40-х років.

Просторова метафора в архітектурі тоталітарних режимів (Германія, СРСР)

Характерні риси тоталітарної архітектури.

Ідеологічна основа тоталітарної архітектури.

Тема 8. Творчість Ле Корбюзьє у післявоєнний період. Чандігарх.

Основні риси післявоєнного періоду творчості Ле Корбюзьє.

Трагедійний катарсис у пізній творчості Ле Корбюзьє.

Філософська і архітектурна ідея капели в Роншані.

Чандігарх. Ландшафтна й архітектурна цілісність.

Тема 9 і 10 Національний регіоналізм (творчість А. Аалто, О. Німейєра, К. Танге).

Національний романтизм у творчості А. Аалто.

Композиція центру Сяйнатсяло й вілли Майреа. Спільні риси.

Бразилія і Чандігарх. Філософські й соціальні ідеї.

О.Німейер. Містобудівна ідея міста Бразилія.

Традиції та сучасність у творчості К.Танге.

Японський метаболізм. К.Танге, Курокава.

Тема 11. Пошуки нової монументальності (Л. Кан, Ф. Джонсон,).

«Скляний будинок» Ф. Джонсона.

Творчість Ф.Джонсона в 50 -і роки.

Організація світла в творчості Л. Кана.

Роботи Л. Кана 60-х років.

Тема 12. Постмодернізм.

Визначення «постмодернізм»

Контекстуалізм, алюзіонізм, орнаменталізм.

Тема 13 і 14. Новітні напрямки теорії на межі 20 і 21 ст.

«Нелінійна парадигма» в архітектурі кінця ХХ століття.

Група Асімптоте.

Ширегу Бан

Група МВРДВ

Фірма Бергер і Парккінен

Планетарна архітектура Захи Хадід

Тема 15. Стиль в архітектурі будинків громадського призначення.

Загальні положення

Еволюція історичних стилів в архітектурі ГС

Стилізація ГС 20 ст.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1 Змістовий модуль 1. Сучасні архітектурні теорії												
Тема1. Поняття цілісності в архітектурному й філософському аспектах.	5	2	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-
Тема 2. Ідея футуризму в архітектурі.	7	2	2	-	-	3	-	-	-	-	-	-
Тема 3. Містобудівні концепції Ле Корбюзьє: від «Сучасного міста»	7	2	2	-	-	3	-	-	-	-	-	-

до «Лучезарного міста».												
Тема 4 Група «Стиль» : еволюція і розпад неопластицизму.	7	2	2	-	-	3	-	-	-	-	-	-
Тема 5. Експресіонізм в архітектурі.	7	2	2	-	-	3	-	-	-	-	-	-
Тема 6. Органічна архітектура (архітектура-скульптура).	7	2	2	-	-	3	-	-	-	-	-	-
Тема 7. Тоталітарність в архітектурі 40-х років.	5	2	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-
Тема 8. Творчість Ле Корбюзьє у післявоєнний період. Чандігарх.	8	2	2	-	-	4	-	-	-	-	-	-
Тема 9, 10 та 11 Національний регіоналізм (творчість А. Аалто, О. Німейєра, К. Танге).	18	2+2 +2	6	-	-	6	-	-	-	-	-	-
Тема 12. Пошуки нової монументальності (Л. Кан, Ф. Джонсон).	6	2	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-
Тема 13. Постмодернізм	6	2	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-
Тема 14 і 15. Новітні напрямки теорії на межі 20 і 21 ст.	10	2+2	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-
.			-	-	-		-	-	-	-	-	-
Разом за змістовим модулем 1	90	30	14	-	-	46	-	-	-	-	-	-
Усього годин	90	30	14	-	-	46	-	-	-	-	-	-

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин для денної форми	Кількість годин для заочної форми
1.	Вплив суспільно-політичних процесів ХХ ст. на філософію мистецтва та на розвиток архітектури. 1. Модернізм як реакція на суспільні зрушення початку ХХ ст. 2. Тоталітаризм і архітектура; Італія, Німеччина, СРСР. 3. Філософія і архітектура постмодерну.	-	-
2.	Можливі напрямки розвитку сучасної архітектури в ХХІ ст. 1. Неорационалізм, мінімалізм (архітектура поетичної простоти). 2. Екологічні тенденції в архітектурі. 3. Скульптурна архітектура. 4. Текстуальна архітектура.	-	-

6. Теми і план лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин для денної форми	Кількість годин для заочної форми
1	Тема 1. Поняття цілісності в архітектурному й філософському аспектах. Поняття цілісності у філософському й архітектурному аспектах. Архітектурні концепції цілісності різних епох.	2	-
2	Тема 2. Ідея футуризму в архітектурі. Ідея футуризму в архітектурі на прикладі творчості Антоніо Сант-Еліа. Особливості італійського й російського футуризму.	2	-
3	Тема 3. Містобудівні концепції Ле Корбюзьє: від «Сучасного міста» до «Лучезарного міста». Концепція „Лучезарного міста» Ле Корбюзьє. Містобудівні проекти Ле Корбюзьє. Генезис творчої думки від футуризму до чуттєвості.	2	-
4	Тема 4 Група «Стиль» : еволюція і розпад неопластицизму. Нова просторова концепція в творчості групи «Стиль». Практична й теоретична діяльність представників неопластицизму.	2	-

5	<p>Тема 5. Експресіонізм в архітектурі.</p> <p>Характерні риси архітектури експресіонізму.</p> <p>Соціальні й політичні основи виникнення архітектури експресіонізму.</p> <p>Проблема простору в творчості Ганса Шароуна.</p>	2-	-
6	<p>Тема 6. Органічна архітектура (Архітектура-скульптура).</p> <p>Концепція «органічної архітектури».</p> <p>Характерні риси прикладів архітектури-скульптури.</p>	2	-
7	<p>Тема 7. Тоталітарність в архітектурі 40-х років.</p> <p>Просторова метафора в архітектурі тоталітарних режимів (Германія, СРСР)</p> <p>Характерні риси тоталітарної архітектури.</p> <p>Ідеологічна основа тоталітарної архітектури.</p>	2	-
8	<p>Тема 8. Творчість Ле Корбюзьє у післявоєнний період. Чандігарх.</p> <p>Основні риси післявоєнного періоду творчості Ле Корбюзьє.</p> <p>Трагедійний катарсис у пізній творчості Ле Корбюзьє.</p> <p>Філософська і архітектурна ідея капели в Роншані.</p> <p>Чандигарх. Ландшафтна й архітектурна цілісність.</p>	2	-
9	<p>Тема 9, 10 та 11 Національний регіоналізм (творчість А. Аалто, О. Німейєра, К. Танге).</p> <p>Національний романтизм у творчості А. Аалто.</p> <p>Композиція центру Сяйнатсяло й вілли Майреа. Спільні риси.</p> <p>Бразилія і Чандігарх. Філософські й соціальні ідеї.</p> <p>О.Німейєр. Містобудівна ідея міста Бразилія.</p> <p>Традиції та сучасність у творчості К.Танге.</p> <p>Японський метаболізм. К.Танге, Курокава.</p>	2+2+2	-

10	Тема 12. Пошуки нової монументальності (Л. Кан, Ф. Джонсон,). «Скляний будинок» Ф. Джонсона. Творчість Ф.Джонсона в 50 -і роки. Організація світла в творчості Л. Кана. Роботи Л. Кана 60-х років.	2	-
11	Тема 13. Постмодернізм. Визначення «постмодернізм» Контекстуалізм, алюзіонізм, орнаменталізм	2	-
12	Тема 14 і 15. Новітні напрямки теорії на межі 20 і 21 ст. «Нелінійна парадигма» в архітектурі кінця ХХ століття. Група Асімптоте. Ширегу Бан Група МВРДВ Фірма Бергер і Парккінен Планетарна архітектура Захи Хадід	2+2	-
			-
Всього		30	

7. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин для денної форми	Кількість годин для заочної форми
1	Семінар на тему : Модернізм та тоталітаризм в Італії, Німеччині і СРСР.	2	-
2	Семінар на тему: Концепція «Лучезарного міста» Ле Корбюзьє	2	-
3	Семінар на тему: Містобудівні проєкти Ле Корбюзьє	2	-
4	Семінар на тему: Проблема простору в творчості Ганса Шароуна	2	-
5	Семінар на тему: Характерні риси прикладів архітектури-скульптури.	2	-
6	Семінар на тему: Тоталітарність в архітектурі 40-х років	2	
7	Семінар по темам: Планетарна архітектура Захи Хаддід..	2	-
8		-	-
	Разом	14	-

8. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин для денної форми	Кількість годин для заочної форми
	Лабораторні заняття не передбачені		

9. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин для денної форми	Кількість годин для заочної форми
1	. Тема 1. Поняття цілісності в архітектурному й філософському аспектах	3	-
2	Тема 2. Ідея футуризму в архітектурі	3	-
3	Тема 3. Містобудівні концепції Ле Корбюзьє: від «Сучасного міста» до «Лучезарного міста».	3	-
4	Тема 4. Група «Стиль» : еволюція і розпад неопластицизму.	3	-
5	Тема 5. Експресіонізм в архітектурі.	3	-
6	Тема 6. Органічна архітектура (Архітектура-скульптура).	3	-
7	Тема 7. Тоталітарність в архітектурі 40-х років.	3	-
8	Тема 8. Творчість Ле Корбюзьє у післявоєнний період. Чандігарх.	3	-
9	Тема 9. Національний регіоналізм (творчість А. Аалто).	3	-
10	Тема 10. Національний регіоналізм (творчість О. Німейєра, К. Танге).	3	-
11	Тема 11. Національний регіоналізм (творчість О. Німейєра, К. Танге).	3	-
12	Тема 12. Пошуки нової монументальності (Л. Кан, Ф. Джонсон).	3	-
13	Тема 13. Постмодернізм.	3	-
14	Тема 14 . Новітні напрямки теорії на межі 20 і 21 ст.	3	-
15	Тема 15. Новітні напрямки теорії на межі 20 і 21 ст.	4	-
			-
			-
			-
			-
			-
	Разом	46	-

10. Індивідуальні завдання

За власним бажанням та вибором студента додатково, з метою отримання додаткових балів (до 5 балів), він може виконати реферат на одну із тем, поданих у наступному переліку, або запропонувати та погодити з викладачем власну тему.

Перелік тем для рефератів:

1. Криза «сучасного руху» у західній архітектурі – необруталізм, структуралізм, постмодернізм.
2. Розвиток функціоналізму після 2-ї світової війни.
3. Проблема правдивості архітектурної форми у різних архітектурних течіях та угрупованнях.
4. Тектонічність архітектури.

5. Прояви біонічності в архітектурі як запорука найвищої «правдивості» архітектурної форми.
6. Модернізм і тоталітаризм: причини несумісності.
7. Концепція експресивного модернізму у творчості Гауді.
8. Теорія «відчування» архітектурної форми Анрі ван де Вельде.
9. Теоретичні позиції європейського архітектурного експресіонізму.
10. Криза європейського архітектурного експресіонізму, її прояви у «башті Ейнштейна» Мендельсона.
11. Теоретичні шукання і еволюція архітектурної освіти в угрупованні Баухауз.
12. Основні етапи творчості Ле Корбюз'є та еволюція його теоретичних концепцій.
13. Концепція монументалізації техніки в архітектурній творчості Міса ван дер Роє.
14. Антиутопія творчості групи «Арчігрем».
15. Хай-тек як зрілий модернізм
16. Архітектура деконструктивізму: філософське підґрунтя.
17. Віртуальна архітектура.
18. Аскетична архітектура. Мінімалізм.
19. Скульптурна архітектура на рубежі ХХ та ХХІ століть.
20. Раціоналістична та «скульптурна» архітектури як «полюси» архітектури.

11. Методи навчання

При викладанні дисципліни застосовуються словесні та наочні методи навчання.

Словесні та наочні використовуються під час лекцій, наочні – при самостійній роботі.

Під час проведення лекцій використовуються такі словесні методи як розповідь, пояснення та наочні методи: ілюстрація, демонстрація.

Під час самостійної роботи застосовуються наочний метод: спостереження.

12. Методи контролю

Поточний контроль здійснюється на початку кожної лекції і має на мету перевірку рівня засвоєння студентами матеріалу попередньої лекції. Форма проведення поточного контролю під час навчальних занять визначається викладачем, що проводить заняття.

Модульний контроль проводиться наприкінці змістового модулю шляхом узагальнення результатів поточного контролю знань.

Підсумковий контроль – екзамен.

13. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування, СРС та індивідуальна на робота													Разом за модуль і СРС	Атестация	Підсумковий екзаме н	Сума	
Модуль 1. Змістовий модуль 1																	
Т. 1	Т. 2	Т.3	Т.4	Т.5	Т.6	Т. 7	Т. 8	Т .9	Т .10	Т. 11	Т. 12	Т. 13	Т .14				
3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2	55 (40+15)	15	30	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, диференційованого заліку, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	Дуже добре;
75-81	C	добре
69-74	D	задовільно

60-68	E	достатньо
35-59	FX	незадовільно – потрібно працювати перед тим, як отримати позитивну оцінку
0-34	F	незадовільно – необхідна серйозна подальша робота, необхідне повторне вивчення дисципліни

Правила рейтингового оцінювання знань

Загальна трудомісткість дисципліни – 100 балів. За видами робіт вона розподіляється:

14. Методичне забезпечення

1. Критика сучасних теорій архітектури. Курс лекцій. – Суми.: 2018. – 111 с.
2. Критика сучасних теорій архітектури. Методичні вказівки щодо виконання практичних занять для студентів 1м курсу денної форми навчання спец. 191 «Архітектура та містобудування». – Суми, 2018. – 19 с.
3. Дмитренко А. Ю. Методичні вказівки до самостійної роботи студентів при вивченні навчальної дисципліни «Критика сучасних теорій архітектури» для студентів 6-го курсу спеціальностей 8.06010201 «Архітектура будівель і споруд», 8.06010202 «Містобудування», 8.06010203 «Дизайн архітектурного середовища» рівня вищої освіти «магістр» денної форми навчання / А. Ю. Дмитренко. – Полтава: Полт НТУ, 2016. – 10 с.

15. Рекомендована література

Базова

1. Бэнэм, Рейнер. Взгляд на современную архитектуру: эпоха мастеров. / Рейнер Бэнэм; пер. с англ.; под. ред. Е. В. Асса, А. В. Бокова. – М.: Стройиздат, 1980. – 172с.
2. Гидион З. Пространство, время архитектора /З. Гидион; сокр. пер. с нем. М. В. Пеонене, И. Л. Черня. – 3-е изд. – М. : Стройиздат, 1984. – 455с.
3. Криворучко, Ольга. Сучасна архітектура: Термінологічний словник / Ольга Криворучко. – Львів: Видавництво Національного університету «Львівська політехніка», 2008. – 136с.
4. Савицкий Ю. Ю. Архитектура капиталистических стран : учеб. пособие для вузов / Ю. Ю. Савицкий. – М. : Стройиздат, 1973. – 135с.
5. Фремpton К. Современная архитектура: Критический взгляд на историю развития / Кеннет Фремpton; пер. с англ. Е. А. Дубченко; под. ред. В. Л. Хайта. – М. : Стройиздат, 1990. – 535с.

Допоміжна

1. Хан-Магомедов С. О. Архитектура Запада. Мастера и течения. Ч 1. / Хан-Магомедов С. О. – М.: Стройиздат, 1972. – 215с.
2. Вуек Я. Мифы и утопии архитектуры XX века / Пер. с пол. М. В. Предтеченского; под. ред. В. Л. Глазычева. – М. : Стройиздат, 1990. – 286с.
3. Едикe Ю. История современной архитектуры / Ю. Едикe. – М. : Искусство, 1990. – 535с.
4. Мастера архитектуры об архитектуре – зарубежная архитектура. Конец XIX- начало XX века (Под ред. Иконникова А. В.). – М.: Искусство, 1972. – 590с.

16. Інформаційні ресурси

1. Робоча програма навчальної дисципліни «Критика сучасних теорій архітектури» для студентів денної форми навчання спеціальності 191 «Архітектура та містобудування», ОКР «Магістр». –Суми, 2017. – 11 с.

І.А. Височин.

(Електронна версія в електронній бібліотеці Сумський НАУ).